

Teema 3 Kaveri- ja mediataidot 9.lk

Kiusaaminen voi olla rikos!

Tunnilla tarvitaan:

- Muistiinpanovälineet paritehtävää varten.
- Bingopohjan voi tulostaa tästä:

<https://cdn.mll.fi/prod/2020/01/29103500/stop-nettikiusaamiselle-ja-ilkeilylle-bingo.pdf>

Koulukiusaaminen
on usein
rangaistava teko
lain mukaan!

Opettaja lukee uutisen
ääneen koko luokalle.
(seuraava dia)

[ETUSIVU](#) » [KESKI-SUOMI](#) 6.10.2021 17:28

Keski-Suomen kärjäoikeus: Useita kuukausia jatkunut koulukiusaaminen oli rikos - 13-vuotiaalle tytölle yökittiin ja huudeltiin halventavasti

Koulukiusaaminen voi olla rikos. Tästä muistutus saatiin Keski-Suomen käräjäoikeudesta, joka tuomitsi kaksi nuorta naista rangaistukseen ja korvauksiin pari vuotta sitten yläkoulussa Keuruulla tapahtuneesta nuorempaan oppilaaseen kohdistuneesta, useita kuukausia jatkuneesta halventavasta toiminnasta.

Asia tuli poliisin tutkittavaksi, kun tekoaikaan 13-vuotias tyttö teki asiasta rikosilmoituksen. Toinen rikoksesta epäilty tyttö oli tekoaikaan 15-16-vuotias, toinen 16-17-vuotias. Tutkinta johti syytteisiin nuorena henkilönä tehdyistä kunnianloukkauksista ja nuoremman osalta myös lievistä pahoinpitelystä.

Syytteen mukaan kaksikko halvensi uhriaan koulussa tekemällä yökkimisääniä, sanomalla "hyi helvetti" tai muita tyttöä halventavia ilmaisuja. Toiminta alkoi syyslukukaudella elokuussa 2019 ja jatkui kevätlukukaudella maaliskuuhun 2020 saakka. Kuulusteluissa tyttö kertoi kaksikon huudelleen ja yökkineen hänelle aina, kun hän oli kävellyt heidän ohitse.

KÄRÄJÄOIKEUDESSA MOLEMMAT tytöt kiistivät syytteen. He kertoivat kuuluneensa koulussa nuorten ryhmään, joka vietti välitunneilla aikaa yhdessä ja käytti keskenään halventavaa kieltä. Toinen tytöistä myönsi käyttäneensä ilmaisia myös ohikulkijoille, mutta kiisti kohdistaneensa niitä nimenomaisesti kyseiseen tyttöön.

Käräjäoikeus piti kuitenkin totuudenmukaisena tytön kertomusta siitä, että toimintaa tapahtui myös silloin, kun hän oli ainoa ohikulkija. Oikeuden näkemyksen mukaan kyse oli useita kuukausia jatkuneesta koulukiusaamisesta, joka kokonaisuutena arvioiden täyttää kunnianloukkauksen tunnusmerkistön.

Toisen tytön saama syyte lievistä pahoinpitelystä hylättiin. Syytteen mukaan tönäisyt ja repiminen katsottiin näytetyksi, mutta epäselväksi jäi aiheuttivatko ne tytölle kipua, minkä vuoksi syyte hylättiin.

Nyt 17- ja 18-vuotiaat nuoret naiset tuomittiin 15 päiväsakkoon, josta molempien tuloilla maksettavaksi tuli 90 euroa. Yhteisvastuullisesti heidät veloitettiin korvaamaan uhrille kärsimyksestä tuhat euroa sekä runsaat 1 200 oikeudenkäyntikuluja. Molemmat ovat valittaneet tuomiosta hovioikeuteen.

Kärsimyksestä 1000 €
ja runsaat
1200€ oikeudenkäyntikuluja

Mitä uutisessa
kerrottiin?
(5 min)

Minkälaisesta käytöksestä
tuomio tuli?

Minkä ikäisiä kiusaajat olivat?

Miten kiusaajat yrittivät
kiistää syytteen?

Minkälainen tuomio
kiusaajille määrättiin?

Pohdintaa
pienissä
ryhmissä

Purku koko
ryhmän kanssa
yhdessä
(yht. 10-15 min)

Minkälaista on toista loukkaava kielenkäyttö tai eleet?
Keksittekö esimerkkejä koulumaailmasta?

Miten voisit toimia tai mitä voisit sanoa tilanteissa,
joissa kielenkäyttö tai elehtiminen toisia loukkaavaa?

Jos olet osa ryhmää, jossa kielenkäyttö on rumaa,
oikeuttaako se myös sinut puhumaan rumasti toisille?

Mistä huomaa, että käytös loukkaa? Miten voi
huomata, että toinen tuntee olonsa epämukavaksi?

Nimittelyä ja loukkaavaa käytöstä tapahtuu myös netissä

- Kiusaaminen netissä on tyypillisesti sitä, kun jotakuta haukutaan tai hänestä levitetään tietoa.
- Kun puhutaan nettikiusaamisesta, kyseessä voi olla rikos, josta tekijä saattaa joutua vahingonkorvausvelvollisuuteen.
- Jos sinusta levitetään tietoa tai joku haukkuu sinua netissä, ota aina kuvakaappaus ja kerro siitä luotettavalle aikuiselle. Kerro myös rohkeasti, jos olet itse kirjoittanut muista jotain ikävää. Usein asiat selviävät juttelemalla.

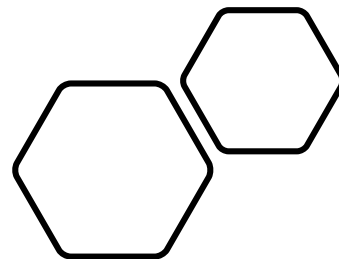
Lähde: <https://poliisi.fi/nettiohjeet-lapsille-ja-nuorille>

Kiusaaminen voi olla rikos esimerkiksi seuraavissa tapauksissa:

- **Kotirauhan rikkominen tai törkeä kotirauhan rikkominen:** kiusaaja häiritsee kiusattua kotirauhan suojaamassa paikassa, kuten kiusatun kotona tai kotipihalla.
- **Viestintärauhan rikkominen:** kiusaaja häiritsee kiusattua lähettämälle hänelle toistuvasti viestejä tai soittamalla kiusatulle.
- **Salakuuntelu tai salakatselu:** kiusaaja kuuntelee tai katselee teknisellä laitteella kiusattua ilman tämän lupaa.
- **Yksityiselämää loukkaavan tiedon levittäminen tai törkeä yksityiselämää loukkaavan tiedon levittäminen:** kiusaaja toimittaa lukuisten ihmisten saataville tietoja kiusatun yksityiselämästä. Teolla aiheutetaan kiusatulle vahinkoa tai kiusattuun kohdistuvaa halveksuntaa.
- **Kunnianloukkaus tai törkeä kunnianloukkaus:** kiusaaja esittää kiusatusta tiedon, joka ei ole totta ja joka aiheuttaa kiusatulle vahinkoa tai kiusattuun kohdistuvaa halveksuntaa. Myös toisen halventaminen esimerkiksi nimittämällä tai haukkumalla on kunnianloukkaus.

- **Vapaudenriisto tai törkeä vapaudenriisto:** kiusaaja estää kiusattua liikkumasta tai eristää tämän ympäristöstä. Vapaudenriistosta on kyse silloin, jos kiusaaja lukitsee kiusatun huoneeseen tai sitoo tämän tai kuljettaa kiusatun jonnekin vastoin kiusatun tahtoa. Vapaudenriistoa on myös yhteydenpidon estäminen.
- **Laiton uhkaus:** kiusaaja uhkaa kiusattua väkivallalla tai tappamisella.
- **Vainoaminen:** kiusaaja uhkaa, seuraa, tarkkailee, ottaa yhteyttä tai muulla tavalla vainoaa kiusattua niin, että kiusattu kokee pelkoa ja ahdistusta.
- **Pakottaminen:** kiusaaja pakottaa kiusatun väkivallan tai uhkauksen avulla sietämään, tekemään tai jättämään tekemättä jotakin.
- **Lievä pahoinpitely, pahoinpitely tai törkeä pahoinpitely:** kiusaaja tekee kiusatulle väkivaltaa tai vahingoittaa hänen terveyttään, aiheuttaa kiusatulle kipua tai saattaa kiusatun tiedottomaan tilaan päihteillä.
- **Vammantuottamus tai törkeä vammantuottamus:** kiusaaja aiheuttaa kiusatulle vaikean vamman tai sairauden.
- **Tappeluun osallistuminen:** kiusaaja osallistuu usean henkilön tappeluun, jonka seurauksena kiusatulle aiheutuu vaikea ruumiinvamma tai sairaus.
- **Vaaran aiheuttaminen tai heitteillepano:** kiusaaja aiheuttaa kiusatulle vakavan hengen tai terveyden vaaran.
- **Työsyryntä:** kiusaaja kohtelee kiusattua syrjivästi tämän rodun, alkuperän, kielen, sukupuolen, iän, perhesuhteiden, sukupuolisen suuntautumisen, perimän, vammaisuuden tai terveydentilan taikka uskonnon, yhteiskunnallisen mielipiteen, poliittisen tai ammatillisen toiminnan vuoksi.
- **Lievä vahingonteko, vahingonteko tai törkeä vahingonteko:** kiusaaja hävittää tai vahingoittaa kiusatun omaisuutta.

STOP nettikiusaamiselle ja ilkeilylle - BINGO

Jos aikaa vielä on, voitte pelata bingon, joka löytyy täältä:

<https://cdn.mll.fi/prod/2020/01/29103500/stop-nettikiusaamiselle-ja-ilkeilylle-bingo.pdf>